

Foaia Diecezană

Organul oficial al eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

Abonamente	MANUSCRISELE SE VOR TRIMIȚE PE ADRESA CONSILIULUI EPARHIAL, SECȚIA CULTURALĂ	Publicații
Parohii cl. I 600 Lei	EPISCOPIA CARANSEBEȘULUI CONT C. E. C. Nr. 89878	Concursse protopopiate 1000 Lei
" cl. II 500 Lei		parohii cl. I 700 Lei
" cl. III 400 Lei		" " II 600 Lei
Sub clasă 300 Lei		" " III 500 Lei
Particulari 300 Lei		Diferite publicații cm. □ 10 Lei

Un an dela proclamarea R. P. R.

La 30 Decembrie 1948 s'a împlinit un an dela înfăptuirea actului de însemnătate istorică pentru viitorul țării noastre, proclamarea Republicii Populare Române.

Dela instaurarea la cârma țării a guvernului democrat în frunte cu Dl. Dr. Petru Groza, prin munca hotărâtă și bine organizată a clasei muncitoare, condusă de partidul ei, în alianță cu țărănimea muncitoare și urmată de intelectualitatea progresistă, s'au adus legiuiri cu adânc răsănit în viața politică, economică și socială a țării noastre, toate menite să asigure tuturor celor ce muncesc cu brațele și cu mințile, dela orașe și sate un trai mai bun.

Și când aceste prefaceri sociale nu s'au mai putut armoniza cu viața de stat monarhică, socotită ca o piedecă în calea dezvoltării unei democrații populare, monarhia a fost înlăturată și în locul ei a fost proclamată Republica Populară Română.

Instaurarea R. P. R. nu a însemnat însă numai atingerea unui scop, ci crearea unui nou mijloc pentru realizările viitoare.

Intr'adevăr anul 1948 înseamnă un an de realizări fundamentale în vederea instaurării socialismului la noi în țară.

Multe sunt aceste realizări și ne mărginim a aminti doar câteva.

Cea mai importantă prefacere pe teren politic și spiritual a fost adoptarea de întreg poporul a noii Constituții, una din cele mai democratice constituții din lume. Ea stabilește principiul că „puterea emana dela popor și este exercitată de popor”. Ea asigură cele mai largi libertăți și drepturi întregului popor ca: libertatea conștiinței, a presei, dreptul la muncă, odihnă, la cultură. Munca este factorul fundamental al statului.

Din noua Constituție democrată au început a răsări o mulțime de legi pentru binele obștesc. Cea mai revoluționară lege (după reforma agrară și monetară), prin care s'a făcut un pas însemnat spre socialism, a fost legea pentru naționalizarea întreprinderilor industriale, bancare, de asigurări, miniere și de transporturi. Prin această lege „cele mai importante părți din mijloacele de producție” trec de sub proprietatea particulară în proprietatea statului, condus de adevărații reprezentanți ai poporului.

Prefaceri fundamentale urmează și în domeniul cultural, prin reforma învățământului de toate gradele. După această reformă, învățământul popular este așezat pe baze practice, urmărind luminarea întregului popor. Se dă filor de muncitori și țărani largi posibilități de a studia.

Cultura, în general, începe să-și schimbe caracterul, ea nu mai e a unei minorități privilegiate, ci tinde a deveni cultura poporului.

Lupta împotriva analfabetismului se duce prin școli serale la sate, în cazărmi prin contribuția armatei, iar în fabrici prin Confederația Generală a Muncii.

Deasemeni se intensifică legăturile culturale cu țările vecine, îndeosebi cu U. R. S. S. prin A. R. L. U. S.

Din legiuirile Ministerului Cultelor deasemeni respiră un larg suflu democratic.

Libertatea conștiinței și libertatea religioasă sunt garantate, iar ura de rasă este considerată delict; trecerea dela un cult la altul este absolut liberă.

Culte religioase pot să se organizeze după norme proprii, conform învățăturilor, canoanelor și tradițiilor lor.

Pentru învățământul religios al Bisericii ortodoxe Statul a prevăzut în bugetul său întreținerea a 3 Institute Teologice de grad universitar, 6 Centre de îndrumare a Clerului, 10 Școli de cântăreți și 5 Seminarii de călugări și călugărițe. E drept că prin reforma școlară învățământul religios e scos din școală, e laicizat, dar Biserica are dreptul să-și facă catehizarea în cadrul locașurilor de închinare, fără nici o piedică.

Pentru a se păstra suveranitatea și independența Statului român, noua lege a Cultelor prevede ca pe viitor nici un cult religios să nu poată avea legături cu cultele din străinătate, decât de natură pur religioasă și numai prin Ministerul Cultelor și cel de Externe.

Intrucât Constituția stabilește pentru toate cultele tratament egal, nu se mai putea tolera starea privilegiată a Bisericii romano-catolice față de celelalte culte.

De aceea Ministerul Cultelor prin o lege a denunțat Concordatul cu Vaticanul, reparând nedreptatea istorică făcută Bisericii ortodoxe, zisă dominantă în veche Constituție, dar de fapt era dominată.

Tot datorită regimului democratic popular s'a realizat în toamna anului acesta epocalul eveniment istoric al revenirii fraților din strana stângă la sânul Bisericii Mame ortodoxe, după o despărțire de 250 de ani.

Biserica ortodoxă este adânc recunoscătoare onoratului Guvern că a ajutat-o întru realizarea acestui ideal măreț ca toți fiii neamului să fim iarăși una.

În vara aceasta, la conferința dela Moscova, ținută cu prilejul aniversării a 500 de ani dela autocefalia Bisericii ortodoxe ruse, înaintestătătorii Bisericii ortodoxe într'un spirit de înțelegere și dragoste au hotărât lucruri, cari privesc bunul mers al Bisericii ortodoxe și au protestat cu toată tăria împotriva turburărilor păcii și a ațățătorilor la un nou războiu, îndemnând, prin un apel, pe conducătorii popoarelor la pace și bună înțelegere.

Biserica ortodoxă română și Statul nostru este animat ca și întotdeauna în trecutul său numai de pace. Dovadă încheierea din partea Guvernului nostru a tratatelor de prietenie, colaborare și asistență mutuală cu U.R.S.S. și cu toate țările democrate populare.

Activitatea intensă, deosebit de rodnică a oamenilor muncii în acest prim an la

R. P. R. a avut drept rezultat prezentarea de către Dl. Ministru Gheorghiu Dej a proiectului de lege pentru planificarea economică pe anul 1949, proiect ce a și fost votat de Adunarea Națională în sesiunea sa din 27 Decembrie 1948.

Dacă s'a ajuns la rezultate așa de îmbucurătoare pentru introducerea vieții democratice aceasta se datorește ajutorului, experienței și exemplului măreț ce ni l-a dat marea prietenă U. R. S. S.

Trăiască R. P. R.

Z. M.

Indemn la început de an nou

Un an cu bucurii și necazuri s'a scurs și am intrat în anul nou plin de speranțe în mai bine pentru pacea și bună liniștea popoarelor.

Bucurii am simțit și pe drept putem să credem că nu există suflet de bun creștin care să nu fi simțit satisfacția revenirii la Biserica mamă, la ortodoxism a fraților uniți.

Deci pe drept putem zice cu Ap. Pavel: „Dacă alții se bucură de acest drept asupra voastră, pentru ce nu mai degrabă noi?”

Frații noștri români și ortodocși de pretutindeni din R. P. R. se bucură de regăsirea și revenirea voastră și această stare sufletească și-au manifestat-o mulți, îndemnând pe toți la unire, la reîntoarcere la ortodoxie chiar și a sectarilor de orice fel.

La aceasta se mai adaugă cuvintele Sf. Ap. Pavel adresate către Corinteni: „Cu cei slabi să ne facem slabi ca pe cei slabi să-i câștigăm. Tuturor să ne fecem toate, ca, în orice chip, să mântuim pe unii (I. Corinteni Cap. 9, v. 22).

Pentru o revenire a tuturor Românilor la o credință, să căutăm să convingem pe cei rătăciți, arătându-le care este calea adevărului și aceasta se va putea face, numai dacă exemplul frumos al preotului în parohia sa va fi un cuvânt de laudă în mijlocul lor, ca astfel să putem sta, cu fața sus, de vorbă chiar și direct cu ei, spre a-i convinge despre iubirea de frate în ortodoxia noastră; căci într'adevăr trebuie să recunoaștem că contrarii ortodoxismului au reușit să câștige aderenți în rândurile credincioșilor căzuți în vre-o patimă și cari simțeau nevoia de a se ridica din noianul păcatelor.

Și trebuie să mai știm că omul iubește societatea numai că, unii oameni își for-

mează societatea în crâsmă, alții în casa de desfrâu.

În acest scop Biserica noastră le-a pus la dispoziție Asociația ortodoxă, „Oastea Domnului“, în mijlocul căreia, să stăm noi preoții neobosiți și să căutăm după cuvintele Apostolului, ca prin faptele noastre să nu fim piatră de poticneală Bisericii pe care o servim.

Deci îndemni la început de an nou să ne fie tot sfatul Apostolului Pavel care zice:

„Tuturor, în toate mă străduiesc să plac, căutând nu folosul meu, ci folosul celor mulți, ca să se mântuiască. (I. Corinteni Cap. 10, v. 33).

Cu aceste gânduri pentru Biserica noastră ortodoxă, pusă în slujba R. P. R. și a fiilor ei, să urăm mai Marilor Ierarhi și tuturor Conducătorilor stăpânire îndelungată și ani mulți fericiți.

Pr. Octavian Trailovici

Din Pastoralele arhieresti

Din pastorala I. P. Sf. Sale Mitropolitului VASILE al Banatului

Bunul Dumnezeu ne-a învrednicit să ajungem din nou Crăciunul, Praznicul Nașterii Domnului și Mântuitorului nostru Iisus Hristos. Adâncind, ca de fiecare dată, și anul acesta, însemnătatea pentru viața și mântuirea noastră a nașterii cei după trup a Mântuitorului, prin prăznuirea cu vrednicie a acestui dumnezeesc praznic, vom putea cunoaște — între altele — că prin sălășluirea întru noi oamenii a Cuvântului și Fiului lui Dumnezeu, pe calea nașterii Sale din Preacurata Fecioară și întruparea Sa în Iisus Hristos Mântuitorul, Fiul lui Dumnezeu se face membru al marelui familie a omenirii. Fiul lui Dumnezeu se arată în lume și ca Fiul Omului.

Aceasta desigur, în primul rând pentru a lua asupra Sa sarcina mântuirii noastre, prin suferirea — în locul nostru — a tot ceea ce ar fi trebuit noi să suferim pentru păcatele noastre — și a ispăși astfel, deplin și prisositor pentru noi.

Dar, nu mai puțin, și pentru a ne da, prin viața Sa în sânul familiei, pildă de viață familiară și strălucită ilustrare a fireștilor și duhovniceștilor legături ce trebuie să se dovedească în familia creștină între părinți și copii, ca membri ai ei.

La fiecare Crăciun Iisus intră din nou în marea familie a omenirii creștine; spre a o sfinți și a-i întări temeliele. Ca ea să poată purta toată greutatea cu care se reazemă pe ea marea clădire a mântuirii oamenilor. Cu harul Său Mântuitorul — sălășluindu-Se de Crăciun întru noi — sfințește pe soți și părinți întru purtarea îndatoririlor ce le au față de familia lor. La fel pe copii în sânul familiei lor, ca să crească și să sporească „cu vrâsta și cu înțelepciunea“, până la starea de bărbați desăvârșiți. Astfel, în marea familie a creștinătății, prin sălășluirea Sa de fiecare an într'ansa, Mântuitorul sporește cu binecuvântarea Sa puterea de încheiere între oameni, întru desăvârșită creștinească înfrățire, spre zidirea sufletelor și dobândirea mântuirii. Pruncul Iisus la fiecare Crăciun se sălășluiește întru noi, ca primindu-L în sufletele noastre să creștem cu El și să ne desăvârșim împreună cu El și prin El.

Bunul Dumnezeu hotărînd, întru îndurarea Sa, înfăptuirea mântuirii, după care a așteptat omenirea, atâtor veacuri, a întocmit toate așa ca începutul lucrării de mântuire a lumii să se facă prin înjghebera, chiar de către Dânsul a acelei familii, care va rămâne pentru toate veacurile idealul măreț al oricărei familii creștine. Nu se poate închipui pentru o familie creștină nimic mai vrednic de dorit și de urmat decât exemplul sfintei familii a lui Iisus, care întrunește în sine toată podoaba strălucitelor însușiri și nepieritoarelor virtuți ale unei vieți familiare.

Iisus Mântuitorul nostru începe deci, lucrarea Sa de mântuire a lumii prin binecuvântarea și cinstirea unei familii. Și face așa pentru că nimeni nu cunoaște mai bine ca El însemnătatea ce o are familia pentru viața cea de obște a omenirii. Luând trup și trăind în sânul unei familii de oameni, Fiul lui Dumnezeu face aceasta ca să-și zidească din nou toată omenirea într'o mare familie a Sa. În acest înțeles:

„Cuvântul trup S'a făcut și S'a slăsluit întru noi“ ...

Supunându-Se, ca prunc, cu ascultare sfintei Fecioare Maria și lui Iosif, Iisus Domnul nostru a sfințit viața familiară și a împodobit-o cu virtuți neajunse de nimeni până atunci. Dar, cu binecuvântarea Domnului și râvnind statornic și din tot sufletul acesta, toate familiile creștine sunt rânduite să ajungă — și pot ajunge — la aceeași

desăvârșire și sfințenie, spre mântuirea lor.

Temelia familiei este viața conjugală a soților, începută prin binecuvântarea Bisericii în sfânta taină a Cununii și petrecută în marginile legilor firii și ale poruncilor lui Dumnezeu.

Din Pastorală P. Sf. Sale episcopului ANDREI al Aradului

Cu aceste cuvinte prorocul Isaia, mai înainte cu 800 ani a prevestit venirea lui Mesia. Cu adevărat, arătarea pe pământ a Mântuitorului nostru Iisus Hristos se aseamănă cu cel mai minunat răsărit de soare. După cum soarele ce răsare împrăștie întunecul nopții, așa și Iisus Hristos a risipit din mintea omenească rătăcirea neștiinței despre Dumnezeu. El ne-a învățat să cunoaștem cu adevărat pe Dumnezeu, carele este izvorul vieții și pe care toți oamenii avem dreptul de a-l chema „Tatăl nostru cel din cer”. După cum soarele scaldă în lumină toată natura așa și Iisus Hristos ne-a descoperit adevărul despre rostul vieții. În învățătura Mântuitorului ni se împărtășește comoara de înțelepciune (Col. 2, 3), cu care putem deslega orice întrebare privitoare la viața noastră. Și dupăcum soarele, pe lângă lumină mai răspândește căldura atât de trebuitoare pentru înmugurirea vieții, așa și Iisus Hristos a deșteptat în inima omenească iubirea către Dumnezeu și aproapele, care este temelia oricărei viețuiri de obște.

Cuprinzând în puține cuvinte lucrarea binefăcătoare, pe care Fiul lui Dumnezeu o va săvârși în lume, și corul îngerilor cu prilejul Nașterii Mântuitorului a vestit că El va aduce: „*Mărire împreună cu cei de sus lui Dumnezeu, pe pământ pace și între oameni bunăvoie*” (Luca 2, 14). Aceasta este solia cea întreită a creștinismului pentru toate vremurile.

Pentru îndeplinirea acestei întreite lucrări s'a înființat și răspândit pe pământ Biserica lui Iisus Hristos, care după voința Mântuitorului trebuie să fie: *una, sfântă, sobornicească și apostolească*.

Iisus Hristos a întemeiat o singură Biserică, al cărei Cap a rămas El singur. Cu toate aceste îndrumări limpezi, în sânul Bisericii lui Hristos în partea de Apus a Europei s'a înstăpânit din veacul al cincilea începând tot mai mult obiceiul de a socoti pe unul din Apostoli, pe Apostolul Petru,

ca temelie (sau Cap văzut) a Bisericii lui Hristos. S'a născocit astfel părerea că Iisus Hristos însuși l-ar fi așezat pe Apostolul Petru ca Vicar (locțiitor) al Său pe pământ. Această încercare de a așeza un om pe scaunul lui Hristos a dat naștere la tulburări în sânul Bisericii și apoi la împărțirea Bisericii creștine în două, iar mai târziu în trei tabere mai mari.

Ne putem da seama că împărțirea Bisericii în tabere a dus la răcirea iubirii dintre creștini și astfel a slăbit și pacea dintre oameni. Mântuitorul a lăsat un singur semn nedesmințit, după care se poate cunoaște adevărul creștin: „*Întru aceasta vor cunoaște toți că sunteți ucenicii mei, dacă veți avea iubire unii către alții*” (Ioan 13, 35).

Bunăvoirea dintre oameni și popoare, răsare numai din iubirea față de aproapele. Această bunăvoie este păzitoarea păcii. Mântuitorul ne-a învățat să iubim pe aproapele ca pe noi înșine (Mat. 22, 39). Prin aceasta se îngrădește lăcomia și dorința de a pune stăpânire nedreaptă peste altul. Lăcomia este păcatul care turbură pacea. Lacomul nu mai cunoaște hotar pentru poftele sale. Adună peste aceea ce este de trebuință. Nu recunoaște acelaș drept la viață pentru semenul său și nu-și alege mijloacele pentru a-și spori avutul.

Deschiderea anului academic la Sibiu

Facultatea de teologie din cadrul Institutului teologic universitar Sibiu și-a deschis cursurile, în noua organizare, Marți 30 Nov. 1948. După slujba dela Catedrală a urmat, într-o sală de cursuri, desfășurarea programului în prezența I. P. S. nostru nostru Mitropolit Nicolae, P. S. achiereu-vicar Teodor, a corpului profesoral și studenților Facultății. A vorbit Păr. Rector Dr. N. Neaga despre „Ecumenismul Vechiului Testament” și despre noul an de muncă în slujba Bisericii și a poporului. Păr. Prof. Dr. N. Mladin a arătat — într-o scurtă cuvântare importanța epocală a evenimentului unificării bisericești din Ardeal, care împlinește dorurile de veacuri ale poporului român. Corul studenților, sub conducerea Păr. Prof. Gh. Șoima, a executat câteva bucăți religioase.

La sfârșit, I. P. S. nostru Mitropolit Nicolae, evidențiind că trei sunt momentele legate de începutul acestui an universitar: 1. Ziua de 30 Nov. care e ziua numelui

lui Andrei Șuguna; 2. Organizarea din nou a Academiei noastre și 3. Marea operă a unificării bisericești, îndeamnă pe profesori și studenți să muncească cu elan înmulțit spre a da Bisericii slujitori devotați și popoului părinți plini de iubire.

Astfel s'a deschis noul an academic cu nădejdi sporite în road-ele lucrării duhovnicești și teologice dela Facultatea de Teologie dela Sibiu.

Inaugurarea Institutului teologic univ. din Cluj

Duminecă, 5 Dec. a. c., a avut loc inaugurarea Institutului teologic universitar din Cluj. Festivității i-a premers sf. Liturgie, slujită în catedrala episcopală de către Părinții Profesori, unde a predicat pâr. Protopop Truția, vorbind despre iubire. După aceea publicul, în frunte cu d. Profesor universitar *Stanciu Stoian*, ministrul cultelor și cu Episcopii Nicolae Colan al Clujului și Dr. Nicolae Popovici al Oradei, au mers în sala festivă a episcopiei, unde s'a desfășurat programul inaugurării Institutului.

D. T. Tifu, directorul general al Ministerului de Culte a dat citire decretului de înființare a Institutului. P. S. Nicolae al Clujului a subliniat menirea înaltului așezământ și a mulțumit onoratului guvern pentru aprobarea dată în vederea înființării Institutului. Pâr. Prof. Dr. G. L. Munteanu, rectorul Institutului, a vorbit cu elan în numele profesorilor și a studențimii. Dr. I. Filipașcu, decanul facultății de teologie, aduce omagii luptătorilor pentru înfrățirea religioasă care culminează în înființarea Institutului din Cluj. Prot. Prof. Dr. Vintilescu, rectorul Institutului teologic univ. din București arată chemarea preotului în fața problemelor cari se pun azi și rolul Bisericii în creșterea slujitorilor altarului.

Pâr. rector Dr. Nicolae Neaga a vorbit în numele I. P. S. Mitropolit Nicolae și al Institutului teologic universitar din Sibiu. Vorbitorul arată importanța actualei reforme a învățământului teologic și urează ca Institutul „reîntregirii religioase” din Cluj să devină o școală de caractere morale religioase, o școală care să aprindă în inima Ardealului entuziasmul sfânt și spiritul de sacrificiu al tineretului. Salutul universității din Cluj îl aduce Prof. Dr. Tănăsescu, pro-rectorul universității, care se „bucură de nașterea unei surori bune”. Episcopul Vasărhelyi vorbește în numele bisericii reformate.

Seria cuvântărilor o încheie d. Profesor univ. *Stanciu Stoian*, ministrul cultelor, care arată semnificația noului așezământ universitar teologic, unde de aici înainte vor lucra în armonie frații din ambele strane.

Una și nedespărțită a fost credința noastră, dar impedimentul unirii — inițiat de Habsburgi — a desbinat-o. De acum fluxul credinței se scurge liniștit între cele două maluri întărite de voința nedespărțită a înfrățirii. Intru atingerea celei mai nobile ținte d. ministru asigură înaltele așezăminte teologice din țară de toate mijloacele de educație și instrucție.

După Telegraful Român

INFORMAȚII

Prea Sf. Sa Episcopul Veniamin mulțumește pe această cale tuturor cari i-au trimis felicitări de Sf. Sărbători ale Nașterii Domnului și de Anul nou și împărtășindu-le arhieresti binecuvântări le face părintești urări de pace, sănătate și duhovnicească bucurie în Domnul.

Redacționale. Incepând cu numărul de față noul redactor al „Foi Diecezane” este pâr. prot. Dr. Zenő Muntean, Consilier cultural eparhial, în locul pâr. V. Turcan care a trecut ca preot la Lugoj.

Dorim tuturor colaboratorilor și cetitorilor noștri belșug, sănătate pace și bunăvoință în Anul 1949.

Crăciunul la Caransebeș, Ca în toți anii în seara de Crăciun P. S. Sa Episcopul Veniamin a primit la reședință tradiționalul colindat al Corului Catedral din loc, dirijat de Dl. D. Careba. Preș. corului Dl. D. Serafin a prezentat P. Sf. Sale. urări fiești de Sf. Sărbători, la cari a mulțumit Prea Sf. Sa, pentru râvna față de casa Doimnului și pentru urările făcute ca semn de prețuire P. Sf. Sa a dăruit corului o iconiță, împărtășindu-le arhieresti binecuvântări și făcând calde urări de Sf. Sărbători și Anul nou.

În ziua primă de Crăciun P. Sf. Sa a slujit Sf. Liturgie, înconjurat de un impunător sobor de preoți și diaconi în biserica catedrală din Caransebeș, în prezența a unui foarte mare număr de credincioși. La priceastă a rostit P. S. Sa o călduroasă predică despre darurile ce se revarsă în lume prin Nașterea Mântuitorului Hristos, stăruiind și asupra datoriei părinților, și în special al mamelor, de a-și crește copiii în spiritul vremilor noi.

Răspunsurile liturgice au fost date de corul catedral, dirijat de Dl. căp. D. Manole. În ziua doua un sobor de preoți a slujit Sf. Liturgie în biserica catedrală predica rostind-o prot. Isaia Suru.

Răspunsurile liturgice le-a dat corul Căminului dirijat de prof. D. Cuzma.

În aceeași zi P. Sf. Sa Episcopul Veniamin a slujit Sf. Liturgie în biserica catedrală din Lugoj înconjurat de un mare sobor de preoți și diaconi. P. Sf. Sa a rostit predica despre însemnătatea Nașterii Domnului pentru viața omenească.

Răspunsurile liturgice le-a dat corala Lugojului dirijată de prof. D. Stan.

P. Sf. Sa a fost însoțit de p. Dr. M. Bănescu, cons. ref. eparhial și diacon D. Bălont.

Serbarea zilei de 30 Decembrie 1948

În toată țara s'a serbat ziua împlinirii unui an de la proclamarea Republicii Populare Române, prin cuvântări, defilări și manifestațiuni ale masei populare. În toate bisericile s'au slujit Te-Deumuri.

În biserica catedrală din Caransebeș s'a slujit la ora 8-30 Te-Deum de un sobor de preoți, la care a asistat preoțimea în frunte cu P. Sf. Sa episcopul Veniamin și reprezentanții autorităților civile. După cuvântarea reprezentantului armatei, despre însemnătatea zilei, a urmat apoi difuzarea armatei și a organizațiilor muncitorești. În continuare în sala cinematografului s'a desfășurat serbarea la care a vorbit Dl. E. Rădescu, primarul orașului.

Deces P. Sf. Sa episcopul i. p. Gheronție Nicolau, fost la Constanța a adormit în Domnul în 27 Decembrie 1948. P. Sf. Sa a fost înmormântat la Mănăstirea Cernița.

Dumnezeu să-l odihnească cu drepții săi.

Anul nou s'a prăznuit în biserica catedrală cu un fast deosebit.

Sf. Liturgie s'a săvârșit de un sobor de 10 preoți și diaconi, fiind pontificată de P. S. Sa episcopul Veniamin.

În fața unui număr neobicinuit de mare de credincioși, a predicat p. protopop T. Roșca despre situația bisericească din orașul nostru din toate punctele de vedere.

Făcând statistica populației constată o creștere în mișcarea populației ortodoxe.

A. urât apoi un nou an fericit tuturor credincioșilor.

Răspunsurile liturgice le-a dat corul catedral sub conducerea d-lui prof. pens. A. Buțiu.

În cadrul sf. liturgii s'a săvârșit „Te-Deum” pentru conducătorii Republicii.

Marea adunare Națională a R. P. R. a votat bugetul pe 1949 — împreună cu o seamă de importante legi fiscale, precum și planul economic pe 1949, prezentat de dl Gh. Gheorghiu Dej, prim vicepreședinte al consiliului de Miniștri și secretar general al C. C. al P. M. R. S'a ratificat și tratatul de prietenie cu Cehoslovacia.

La 10 Ianuarie a. c. Marea Adunare Națională va relua dezbaterile.

AVIZ

Cucernicii preoți sunt invitați să achite **costul Calendarelor** la oficiile protopopești de la cari. le-au primit, afară de preoții din protopopiatul Caransebeșului.

PARTEA OFICIALĂ

Note Oficiale

Nr. 4676 C. 1948

Sfântul Sinod cu adresa Nr. 1410 din 17 Decembrie 1948 ne face cunoscut, că Institutul Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române în dorința de a pune la îndemâna preoțimei materialul de studiu necesar în vederea pregătirii la Centrele de îndrumare nou înființate, a înscris în programul său de editură tipărirea mai multor cărți cuprinzând diferite probleme de actualitate, cu caracter misionar, pastoral, catihetic și omiletic. În acest scop a hotărât deocamdată să tipărească următoarele cărți:

1. Cuvântări, discursuri și pastorale de Mitropolitul Nicolae Crutițchi;

2. Biserica din U. R. S. S. și războiul de apărarea patriei de Patriarhul Serghie al Moscovei;

3. Apostolat social, ed. II.

Spre a se putea fixa tirajul acestor cărți invităm pe C. Preoți să ne comunice în cel mult 15 zile de la această comunicare numărul exemplarelor pe care le doresc.

Se atrage atenția indeosebi preoților sub 10 ani de preoție ca să aboneze numitele lucrări din care vor da examene la Centrul de îndrumare a Clerului.

Caransebeș, la 3 Ianuarie 1949.

Consiliul eparhial

Nr. 4517 B. 1948.

Ministerul Cultelor cu adresa Nr. 43.906/948 din 9 Decembrie 1948, ne transmite în copie adresa Marelui Stat Major, Secția I Nr. 106.624/948 de următorul cuprins.

Potrivit Decretului Prezidial Nr. 1529 publicat în Mon. Oficial Nr. 207 din 7 Sept. 1948, se face cunoscut că preoții din cadrele de rezervă ale Clerului Militar se șterg din controalele de rezervă pe data de 4 August 1948, când încetează drepturile de asimilare în grad.

Pentru clarificarea situației Clerului Militar, precum și a celor ce se pregătesc să devină mebrii și clerului de orice cult, se ordonă:

1. Toți Preoții din cadrele de rezervă, vor fi șterși definitiv din controale, aștia nemai figurând în nici un element al armatei.

Deasemeni actualii călugări și monahi se șterg definitiv din controalele armatei.

Pentru dovedirea situației lor militare Cercurile Teritoriale vor elibera acestora un certificat specificând că sunt șterși din controalele armatei conf. Decretului Nr. 1529/948 și ord. Nr. 106.624/948 al Marelui Stat Major.

2. Tinerii seminaristi și tinerii absolvenți ai fostelor facultăți teologice și candidați la hirotonie, urmează ca până la data de 1 Sept. 1949 să se hirotonească.

Cei care până la această dată, nu se vor hirotoni vor fi încorporați cu contingentul 1949.

3. În viitor, tinerii care se pregătesc a deveni membri ai clerului de orice rit, vor trebui să

satisfacă obligațiunile militare, cu contingentul din care fac parte.

4. Incepând cu contingentul 1949, tinerii care doresc a intra în viața monahală, nu vor putea fi acceptați decât după satisfacerea obligațiilor militare.

Ceace se comunică Cuc. preoți spre știre.

Caransebeș la 29 Decembrie 1948.

Episcop: **† VENIAMIN**
Secretar eparhial: **Prot. P. Toma**

Ministerul Cultelor cu adresa Nr. 43.993/948 din 9 Decembrie, ne înaintează în copie actul Nr. 17.886 din 15 Noembrie 1948 al Inst. gen. de Asigurare, Economie, Credit și Asistență al Funct. și Pens. Publici, prin care reglementează internările membrilor în spitalele de Stat, având următorul cuprins:

Regulamentul internărilor, întocmit de I.G.A.F. și aprobat de Ministerul Finanțelor, stabilește în art. 2 că „internarea va fi făcută de I.G.A.F.”, iar art. 5 arată că numai în cazul de extremă urgență se pot face internări directe, însă în acest caz se va cere imediat aprobarea Institutului, pe baza dovezii eliberată de spitalul unde a fost internat, în care să se arate precis extrema urgență, (Monitorul Oficial Nr. 262/1948).

Față de dispozițiunile categorice ale Regulamentului și față de faptul că numărul paturilor, afectate bolnavilor internați în contul Institutului este limitat, cu onoare vă rugăm a lua măsuri ca Policlinica sau Cabinetul Dvs. medical, să nu mai facă direct intervenții la spitale sau sanatorii pentru analize, tratamente ambulatorii sau internări în contul nostru. Cererile de asemenea natură, care nu pot fi soluționate în cadrul Departamentului, vor fi înaintate Direcției Asistenței din B-dul Republicei Nr. 47, pentru a fi rezolvate conform normelor în vigoare.

Ceace se comunică Cuc. preoți spre știre.

Caransebeș la 17 Decembrie 1948

Episcop: **† VENIAMIN**
Secretar eparhial: **Prot. P. Toma**

CIRCULĂRI

Ministerul Justiției — Direcțiunea de coordonare legislativă studii și documentare — a trimis tuturor instanțelor judecătorești circulara Nr. 1076 din 11 Noembrie 1948, cu următorul cuprins:

Prin trecerea unui însemnat număr de credincioși, dela cultul greco-catolic, la cel ortodox, o parte din patrimoniul comunității locale a cultului părăsit se transmite de plin drept și în proporția arătată de art. 37 al Decretului Nr. 177 din 4 August 1948 pentru regimul cultelor religioase către comunitatea locală a cultului adoptat de nouii credincioși.

Constatarea și soluționarea cazurilor prevăzute de articolul citat fiind date în competența judecătorii lor populare, invităm aceste instanțe să rezolve de urgență cererile de natura celor de mai sus, precum și să dispună neîntârziat înscrierea în cartea funciară a bunurilor intrate în patrimoniul comunității locale a cultului respectiv, sau acolo

unde nu există carte funciară, să ia măsuri pentru transcrierea în registrele respective, toate acestea potrivit normelor legale în vigoare.

Consiliul eparhial

Nr. 36 E 1949.

către toate Of. Potopopești, parohii și mănăstiri.

Pentru executarea întocmai și la timp a dispozițiilor date de On. Minister al Finanțelor, prin instrucțiunile Nr. 27400/948, comunicate nouă de către On. Minister al Cultelor cu Nr. 41917/948, cu privire la reinventarierea patrimoniului public, aducem la cunoștință următoarele:

1. Cu ocazia ședinței ținută cu P. C. protopopi la Consiliul Eparhial, cu privire la reinventarierea și evaluarea bunurilor bisericesti, s'a hotărât între altele și punerea la punct a registrelor de inventariere și partizi, la fiecare protopopiat, parohie și mănăstire.

2. Lucrările de reinventariere urmând a fi terminate de către unitățile de inventariere până la 31 Ianuarie a. c., protopopiatele, parohiile și mănăstirile, vor începe imediat aceste operațiuni, — conform instrucțiunilor, făcându-se constatarea fiecărui articol de inventar la fața locului și evaluându-l la prețul zilei și după indicațiunile din instrucțiuni, cerând pentru aceasta și concursul comisiilor locale.

3. Pentru a nu se strecura anumite greșeli în formulare și pentru ca acestea să fie executate întocmai instrucțiunilor, Dl Proca Arhip, șeful biroului Inventariului eparhiei noastre, se va deplasa în fiecare protopopiat, unde vor fi invitați C. preoți cu tot materialul necesar, pentru ca împreună să completeze formularele tip. — Până la sosirea delegatului nostru se vor trece în creion datele necesare în registrele vechi, cu care se vor prezenta apoi la protopopiat, aducând în același timp și formularele tip pe care le vor ridica dela primăriile respective, câte 3 exemplare de fiecare clasă, pentru toate parohiile din jud. Caraș, iar preoții din jud. Severin, vor cere comisiilor locale numai un singur exemplar, restul de două fiind ridicate de Sf. Episcopie și va fi aduse sau trimise din timp.

4. Cheltuelile cu deplasarea delegatului vor fi suportate de protopopiate.

5. Sosirea delegatului va fi anunțată din timp în înțelegere cu Of. protopopes, care va raporta când vor fi completate în creion la parohii registrele vechi.

Consiliul eparhial

Nr. 35 B. 1949.

În timpul din urmă ni s'au făcut multe cereri spre a se trimite cărțile de rugăciuni pentru trebuințele sufletești ale credincioșilor noștri și în special pentru elevi și tineret, cari simt lipsa unui îndreptar de rugăciuni în viața lor. Cele trei ediții de cărți de rugăciuni tipărite de Episcopia noastră în ani 1942—1943 în 20.000 exemplare s'au epuizat de mult.

Ne preocupă de mult gândul de a tipări a patra ediție.

Nu trebuie să stăruim prea mult spre a înțelege acum mai mult ca oricând necesitatea de

a se pune în mâna fiecărui credincios această carte de rugăciuni, tineri și bătrâni, învățați și neînvațați, muncitori de orice fel, de pe ogoare, din uzură și fabrici, din birouri, la meseriași și negustori, sănătoși ori bolnavi, dar mai ales a elevilor și a tineretului. Sufletele sbuciumate ale oamenilor din toate vremurile s'au îndreptat totdeauna spre Dumnezeu, și credința în El le-a fost razim în mijlocul greutăților vieții și-au simțit tot mai mult nevoia spre rugăciune, care este pentru suflet tot atât de necesară, ca pâinea cea de toate zilele pentru trupul nostru.

Înainte însă de a purcede la tipărirea unei ediții am dori să știm părerea Prea cuc. protopopii și cuc. preoți cu privire la mărimea ei, dacă ar fi necesar să se tipăriască împreună cu rânduiala Sf. Liturgii, cum a fost ediția I și II, sau fără Sf. Liturgie.

În al doilea rând am dori să știm aproximativ numărul exemplarelor ce ar fi să tipărim. Invităm deci pe fiecare preot să raporteze Of. protopopesc **până la 15 Februarie a. c.** la câte exemplare se angajează se desfacă în parohia sa în decurs de 3—4 luni dela primire, așa ca să nu rămână nici o familie din cuprinsul eparhiei și nici un elev, fără cartea de rugăciuni.

Mai ales astăzi, în lipsa manualelor de religie această carte va fi în mâinile elevilor un auxiliar de neprețuit la învățarea rugăciunilor și a celorlalte rânduieli bisericești.

Pe baza rapoartelor primite dela cuc. preoți, Prea cuc. protopopi vor avea să facă raport **până la 1 Martie a. c.** cu propuneri în senzul celor de mai sus, arătând câte exemplare se cer pentru protopopiat.

După primirea rapoartelor vom decide asupra tipării. Cu cât se vor tipări mai multe exemplare, cu atât va fi prețul mai mic.

Cuc. preoți vor aduce la cunoștința credincioșilor în biserică în repeșite rânduri, spre a lua cunoștință de acest lucru.

Nu ne îndoim că cuc. preoți vor da toată importanța acestei chestiuni și vor face rapoarte cât mai complete despre necesitățile din parohie.

Cu arhierești binecuvântări.

Caransebeș 8 Ianuarie 1949.

Episcop:
† **VENIAMIN**

Consilier referent:
Prot. Z. Muntean

COMUNICATE

În Monitorul Oficial Nr. 281 din 2 Dec. 1948, a apărut următorul Decret Nr. 358 pentru stabilirea situației de drept a fostului cult greco-catolic:

Art. I. În urma revenirii comunităților locale (parohii) ale cultului greco-catolic la cultul ortodox român și în conformitate cu art. 13 din decretul Nr. 1.7 din 1948, organizațiile centrale și statutare ale acestui cult, ca: Mitropolia, Episcopiiile, capitlurile, ordinele, congregațiunile, protopopiatele,

mănăstirile, fundațiunile, asociațiunile cum și orice alte instituții și organizațiuni, sub orice denumire, încetează de a mai exista.

Art. II. Averele mobilă și imobilă aparținând organizațiilor și instituțiilor arătate la art. I din prezentul decret, cu excepția expresă a averii fostelor parohii, revine Statului Român, care le va lua în primire imediat.

O comisiune interparlamentară compusă din delegați ai Ministerelor, Cultelor, Finanțelor, Afacerilor Interne, Agriculturii și Domeniilor și învățământului Public, va hotărî destinația acestor averi, putând atribui o parte din ele bisericii Ortodoxe Române, sau diferitelor părți componente.

Nr. 44 C. 1949.

Se provoacă pentru ultima oară și pe această cale restanțierii în **abonamentul la „Foaia Diecezană”**, rugându-i ca **până la 31 Ianuarie 1949 să ne trimită banii**. Trimiterea restanței o considerăm că doarec a rămâne și pe mai departe abonații noștri, **în caz contrar vom sista trimiterea foilor cu proximitul număr**.

Caransebeș, 4 Ianuarie 1949.

Consiliul eparhial

Nr. 4675 C. 1948.

Se aduce la cunoștință spre știre și conformare Cucernicilor protopopi și preoți că în conformitate cu dispozițiile Sf. Sinod Nr. 1378 din 17 Dec. 1948, Consiliul eparhial a consimțit ca parohiile noastre să fie abonate după starea lor la una, două sau toate trei revistele editate de Sf. Sinod.

În urmare când vor primi aceste reviste să le achite, căci dispozițiile ca să le achite preotul dacă parohia nu poate.

Caransebeș la 4 Ianuarie 1949.

Episcop:
† **VENIAMIN**

Consilier referent:
Prot. Dr. Z. Muntean

Nr. 6 E. 1949

Prea cuc. protopopi sunt poștiți a aduce la cunoștința tuturor **membrilor Fondului de ajutorare preoțesc** ca să achite la zi taxa de 100 Lei luat, precum și restanțele în deosebi, cei **pensionați**, căci în caz contrar dacă nu vor avea achitate la zi cotizațiile, urmașii nu vor primi în caz de moarte ajutorul prevăzut.

Întrucât până la 1 Aprilie a. c. nu vor achita toate **restanțele** vor fi șterși din șirul membrilor și vor perde, conform dispozițiilor regulamentului, cotizațiile achitate până acum.

Odată șterși din șirul membrilor nu vor mai putea fi reprimiți.

Caransebeș, la 7 Ianuarie 1949.

Consiliul eparhial